

Rupelmycorrhiza

NIEUWSBRIEF HALVERWEGE

VOORWOORD

HET VRAAGT MOED

Om te spreken als slachtoffer, om het gesprek aan te gaan als getuige of hulpverlener, om hulp te vragen als pleger van familiaal geweld. Met het impulsproject ter preventie van intrafamiliaal geweld willen we iedereen kennis, handvatten en een netwerk aanreiken om dat te kunnen doen.

We zijn halverwege het project. Tijd om een stand van zaken weer te geven en een blik te werpen op fase 2 van het project.

Ga dapper de dialoog aan!

Horen, zien en niet meer zwijgen.

Belinda

Stafmedewerker Vlotter

Coördinator van het impulsproject preventie intrafamiliaal geweld Rupelmycorrhiza

Verantwoordelijk uitgever: Belinda Mestiaen, Colonel Silvertopstraat 15, 2850 Boom
Afsluit redactie: november 2023

DEC 2023

KICK-OFF

SYMBOLIEK

Lokale besturen Aartselaar, Boom, Hemiksem, Niel, Rumst en Schelle gaven in aanwezigheid van de minister van Binnenlandse Zaken op 21 december 2022 de kick-off van het project dat in de Rupelstreek een fijnmazig, versterkend netwerk wil realiseren in de strijd tegen intrafamiliaal geweld. Vandaar de symbolische naam Rupelmycorrhiza. Mycorrhiza is een gunstige schimmel, die goed doet aan planten en bomen, die versterkt en verbindt. Wij willen ook mensen en diensten verbinden en versterken.

GETUIGENIS

De kick-off startte met de pakkende getuigenis van Evy De Mesmaecker, slachtoffer van intrafamiliaal geweld en nu coördinator communicatie bij Echo-lotgenotenwerking. Met haar verhaal getuigde ze over onbedoelde hiaten in de hulpverlening, de mogelijkheid die iedereen heeft om iets te kunnen betekenen en de veerkracht waarover mensen beschikken om overeind te blijven. Het werd voor alle deelnemers meteen duidelijk waarom ze zich engageerden voor dit project.

LEREND NETWERK

Minister van Binnenlandse zaken Annelies Verlinden kaderde het project Rupelmycorrhiza in het geheel van de 15 impulsprojecten preventie intrafamiliaal geweld die door binnenlandse zaken worden gesteund. Ze lichtte de redenen en het veelzijdige belang van de aanpak van deze problematiek toe

HULPVERLENING

Peter Muyschondt, korpschef van de politiezone Rupel, gaf een inkijk in politionele interventies bij intrafamiliaal geweld, in de nood aan verdere samenwerking en in de ambities om een sterke aanpak verder te ontwikkelen om intrafamiliaal geweld in de Rupelstreek terug te dringen.

Ronny Daemen, toenmalig teamverantwoordelijke bij CAW Boom Mechelen Lier, bood inzicht in de vormen van familiaal geweld en in het aanbod in hulpverlening vanuit een CAW.

Mathias Claeys, strategisch coördinator bij het Family Justice Center Antwerpen "Veilig Thuis" ging verder in op de complexiteit van intrafamiliaal geweld. Hij maakte de noodzaak duidelijk van kennisdelen en samenwerken van verschillende expertises om te kunnen beantwoorden aan de specifieke noden op

vlak zorg, interdisciplinaire samenwerking en ondersteuning van slachtoffers, plegers en professionals in de aanpak van intrafamiliaal geweld.

Marguerite Servais getuigde vanuit de praktijk van therapeut over de impact van de benadering van een pleger als mens. Zij bood een blik op het kort traject voor plegers dat zij ontwikkelde en vestigde daarbij aandacht op het belang om taal en beeldtaal te kunnen geven aan gebeurtenissen, om dingen bespreekbaar te maken.

Valérie Wauters van het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling en collega's Ellen Onghenae en Iris Selleslagh van het Ondersteuningscentrum Jeugd (OCJ) hadden het over het belang om steeds ook het kind in het verhaal te zien en reikten hulpverleners de tool Kindreflex aan om hierover met volwassenen in gesprek te gaan.

DE GROTE TAFEL

In het tweede deel van de kick-off was het tijd voor actie rond De Grote Tafel om het netwerk in kaart te brengen, uit te breiden en te versterken of om zich te verdiepen aan de infostands van het Vlaams Centrum Ouderenmis(be)handeling (VLOCO), Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (VK), Echo-lotgenotenwerking en de Babo-box van de UCLL.

De tijd was te kort. De vraag naar vervolg lag op tafel.

DOELSTELLINGEN VAN HET PROJECT

01 Er is een regionaal laagdrempelig aanbod voor plegers.

- inzicht in sterk aanwezige stressoren
- inzicht in de hiaten in het regionale aanbod
- een passend integraal aanbod
- een regionale sociale kaart inzake intrafamiliaal geweld
- een laagdrempelig contactpunt waar plegers terecht kunnen met hun verhaal en (hulp)vragen
- een kortdurend traject voor plegers

02 Ouders en koppels zijn vaardig om escalaties van conflicten te voorkomen.

- programma's omtrent relatiedynamiek, veiligheid en conflicthantering
- veerkracht versterkende programma's voor slachtoffers
- inzet op bewustwording over het effect van intrafamiliaal geweld op kinderen

03 Professionals zijn gesterkt in kennis, vaardigheden en samenwerking.

- een divers aanbod in vorming betreffende intrafamiliaal geweld
- consequent gebruik van een risicotaxatie instrument
- samenwerking in een integraal kader met inzet op aanklampend doorverwijzen naar gespecialiseerde hulp

04 We brengen het thema intrafamiliaal geweld onder de aandacht van het brede publiek.

- relevante campagnes verder uitdragen
- agendering van het thema in alle levensdomeinen: cultuur, vrijetijd, gezondheid, werk

05 We zorgen voor een accuraat databaseid en databeheer.

- een adequaat systeem voor databeheer
- een databaseid
- kennisdeling

HET BEGRIP

Intrafamiliaal geweld, ook wel huiselijk of familiaal geweld genoemd, verwijst naar gewelddadige of misbruikende handelingen die plaatsvinden in familiale context.

Dit soort geweld kan verschillende vormen aannemen: psychologisch of emotioneel misbruik, fysiek geweld, seksueel geweld en financiële uitbuiting.

Het kan plaatsvinden tussen partners, ouders en kinderen, tussen broers en zussen, of tegen andere familieleden.

Intrafamiliaal geweld is een ernstig maatschappelijk probleem en heeft verwoestende gevolgen voor slachtoffers, zowel fysiek als emotioneel.

Het komt voor in alle lagen van de bevolking en treft zowel mannen als vrouwen.

RISICO'S INSCHATTEN

De kernpartners in het project legden hun risicotaxatie-instrument aan elkaar voor. Een risico-taxatie-instrument (RTI) is een tool om het risico van geweld binnen een familiale context te beoordelen.

Doel is de ernst van het risico in te schatten en passende, minst ingrijpende interventies te plannen en daarbij slachtoffers te beschermen, plegers voor hun daden te stellen en herhaling te voorkomen.

Sommige instrumenten vereisen training en expertise, sommige zijn enkel beschikbaar voor professionals, sommige zijn heel laagdrempelig in gebruik en bruikbaar door iedereen.

We zetten ze even in een overzicht.

ANTISTRESSLES

De Antistressles is een laagdrempelig traject van 4 sessies voor wie inziet dat die er eigenlijk al eens over gaat. Deelnemers krijgen inzichten en handvatten aangereikt om stress beter onder controle te kunnen houden. Ze leren:

- wat stress met onze hersenen en ons lichaam doet,
- wat de oorzaken van stress zijn,
- welke mogelijkheden er zijn om minder in stress te gaan.

Elke sessie heeft een specifiek thema als kapstok: gezondheid, partnerschap, ouderschap en cultuur.

Er gaat een nieuwe reeks van start in 2024:

- Zaterdag 27/1/2024 van 9 tot 13 uur
- Dinsdag 30/1/2024 van 18 tot 20.45 uur
- Zaterdag 17/2/2024 van 9 tot 13 uur
- Dinsdag 27/2/2024 van 18 tot 20.45 uur

CONTACT

Vragen of iemand wel in aanmerking komt voor dit traject? Of andere data? Neem dan contact op via: 0474 46 4458 - marguerite.servais@gmail.com

	organisatie	gebruiker	situatie, context	doelgroep	doel	opvolging
	Politiezone Rupel (PZR)	professionals: dienst interventie, onthaal en gezin en jeugd van politie	ter plaatse tijdens interventie, aan het onthaal, bij opmaak PV	partnergeweld	ernst inschatten om al dan niet parket in te schakelen	- bij alle feiten wordt toestemming gevraagd om hen in contact te brengen met CAW of met begeleider "Antistressles"
	Politiezone HEKLA					
	Family Justice Center (FJC)	professionals: kernpartners van het casusoverleg FJC; politie, CAW, GGZ, VK, Opgroeien, Justitiehuis, overheidsdiensten maatschappelijk welzijn	in casusoverleg na doorverwijzing via politie, kernpartner of aanmeldingsformulier	intrafamiliaal geweld	ernst inschatten om al dan niet een CO3-dossier op te starten	- bij ernstige feiten: • contact met parket • contact met CAW Crisisteam +18 • hercontactname door dienst jeugd en gezin van politie binnen de 3 werkdagen
	Veilig Thuis					
	Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (VK)	professionals die volwassenen ondersteunen in hun ouderschap	in overleg	kwetsbaar ouderschap	ontwikkelingsdrempels van een jong kind (1 ^{ste} 1000 dagen) in kaart	- als het geen CO3-dossier wordt: wel advies
	Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK)					- als het een CO3-dossier wordt: plan van aanpak en een kijkplan
	Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderenmis(be)handeling (VLOCO)	professionals die in thuis- of andere wooncontext van ouderen komen iedereen die bezorgd is om een oudere	plaatsonafhankelijk	ouderenmis(be)handeling	ernst inschatten om al dan niet (preventieve) hulp in te schakelen	- VK: gesprek met volwassenen en aan de slag met volwassenen
						- VECK: advies, consult en coaching aan organisaties en hun professionals
						handeltips in functie van ernst

TOELEIDING

De toeleiding naar de Antistressles loopt moeizaam in de eerste fase van het project. Toch zijn er al mooie verhalen op te tekenen.

Zo is er de alerte werkgever die bij een medewerker spanningen opmerkte en daarover het gesprek aanging. Bleek dat er in de thuissituatie moeilijkheden waren die de medewerker stress bezorgde waar die niet goed mee om kon gaan. De medewerker ging in op het voorstel om de "Antistressles" te volgen.

Voor Marguerite was het een uitdaging om de laaggeschoolde man de vooropgestelde kennis bij te brengen. Hij toonde zich echter heel gemotiveerd en geïnteresseerd. Margriet toonde zich geduldig en legde herhaaldelijk uit. Hij begreep de kern van de boodschap; "de kleine en de grote krokodil". Hij had veel aan die beeldtaal.

Er was ook een telefoon van iemand met de vraag of ze haar buurvrouw zou kunnen aanmelden voor het traject? De alleenstaande moeder met een jongvolwassen zoon met een beperking leek te lijden onder opvoedstress. Herhaaldelijk was het geschreeuw door de muren en tot buiten te horen. Het ging als buur toch echt ongemakkelijk voelen om niks te doen. Om over de aarzeling heen te geraken, had ze eerst gechat met 1712. De hulpverlener waardeerde haar initiatief, bevroeg of iemand nabij kon waken over haar eigen veiligheid, gaf taaltips en informeerde dat de chatlijn nog een paar uur actief was indien er nog nood aan zou zijn.

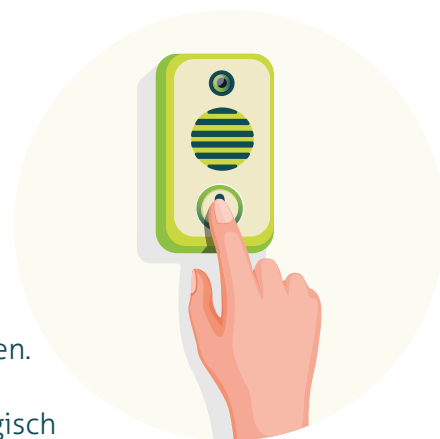
Ze had aangebeld bij haar buurvrouw en het gesprek geopend met: "Ik ben bezorgd."

De buurvrouw reageerde met een heel enthousiaste uitnodiging om binnen te komen en samen met de zoon een gesprek te hebben. Zij luisterde naar allebei en vertelde voorzichtig over laagdrempelige hulp. De buurvrouw bedankte voor het bezoek en om niet politie te hebben gecontacteerd. Een maand later vertelde de buurvrouw dat ze hulp had gezocht en gevonden voor haar zoon. Voor zichzelf nog niet.

Dat inzicht lijkt langer tijd nodig te hebben. Misschien zou ze de "Antistressles" wel zien zitten.

Eveline De Wree, nu Strategisch coördinator gendergerelateerd geweld bij het Agentschap Justitie en Handhaving, ging het gesprek aan met het parket. Ze stelde de vraag of ook praetoriaans kon worden doorverwezen naar dit vierdelig traject voor plegers vanuit het parket. De eerste reactie was positief. Nu bekijkt men hoe dit praktisch kan, hoe men dit aan wil pakken en ook om welke profielen het kan gaan. Wordt vervolgd.

De deelnemers aan het Overleg Huiselijk Geweld suggereerden het traject individueel aan te bieden en aansluitend daarop groepsessies voor wie daar open voor staat, alsook het aanbod ook op andere uren aan te bieden.

DAPPERE DIALOGEN

Oktober 2023 werd een gevarieerde reeks vormingen in stelling gezet voor inwoners van Aartselaar, Boom, Hemiksem, Niel, Rumst en Schelle en voor professionals actief in de regio. De vormingen stonden in het teken van preventie van escalatie van stress of conflicten in de omgeving van kinderen. Het netwerk in de strijd tegen intrafamiliaal geweld verdichtte en breidde uit.

Onder de 96 deelnemers bevonden zich ouders, pleegouders, zorgcoördinatoren en -juffen, thuisverplegers, zorgkundigen, maatschappelijk assistenten bij politie, CAW en OCMW, justitieassistenten, leerkrachten, vroedvrouwen, onthaalouders, verantwoordelijken en begeleiders in de buitenschoolse kinderopvang, contextbegeleiders, gezinsbegeleiders, deskundige vrije tijd, diensthoofd preventie, ...

De reacties van de deelnemers waren zo positief dat er in 2024 een nieuwe editie komt.

©Expertisecentrum
Resilient People UCCL
Studio Tinne Luyten

Het Huis van het Kind wil handvatten aanreiken om een dialoog aan te gaan over moeilijker thema's en met deze reeks ook bijdragen aan preventie van escalatie van stress of conflicten.

Dappere dialogen

HUIS VAN HET KIND
— HEMIKSEM-NIEL-SCHELLE —

“Dappere dialogen
— Als jouw buikgevoel spreekt, spreek jij dan ook? —

Het Huis van het Kind Hemiksem - Niel - Schelle start een nieuwe traditie. Oktober wordt voortaan de vormingsmaand met een gevarieerd aanbod voor een divers publiek. De eerste editie heeft als thema "Dappere dialogen" en wordt gerealiseerd in samenwerking met IVEBICA, de bibliotheek van Boom en Vlotter. Het aanbod is gratis en staat open voor inwoners van Aartselaar, Boom, Hemiksem, Niel, Rumst en Schelle en voor professionals die actief zijn in deze regio.

Vooraf inschrijven voor een workshop of infosessie is verplicht. Dat kan via deze QR-code naar het formulier.

HEER INFO belinda.mustaen@vlotter.be, 0475 69 04 27
hulsan@hemiksem.be, huisvanhetkind@niel.be of
huisvanhetkind@schelle.be

PROGRAMMA

“Waarheid, durven of doen?”
Inhoud Jongeren testen grenzen af. Soms gaan ze erover. Dat maakt de ene tot plegger, de andere tot slachtoffer. Beide hebben recht op een jeugdvocaat. Hoe verloopt dat gesprek? Spreekt de jeugdvocaat met of over de jongere heen?
Doelgroep jongeren vanaf 16 jaar, jongerenbegeleiders
Spreeker Nadine De Wolf, coördinator jeugdpermanente in Antwerpen
Datum maandag 2 oktober **Uur** 19.30 tot 22 uur
Plaats Jeugdhuis JOKOT, Larvibouwstraat 145 in 2850 Niel
Deelnemers min. 6, max. 25

“Geweld in het gezin bespreekbaar maken met jonge kinderen
Inhoud Babo is een methode om met jonge kinderen (3-8 jaar) in gesprek te gaan rond het gezin. Kinderen weerbaarder te maken en geweld in het gezin bespreekbaar te maken. Babo geeft hulpverleners de mogelijkheid om ook de allerleesten aan het woord te laten, individueel, in groep of samen met het gezin.
Doelgroep hulpverleners, gezinsondersteuners, zorgcoördinatoren en andere geïnteresseerden
Spreeker Anneleen Roelands, orthopedagoge, UCCL
Datum donderdag 5 oktober **Uur** 10 tot 17 uur
Plaats Huis van het Kind, Depot De Luxe, Nijvenhuisstraat in 2620 Hemiksem
Deelnemers min. 6, max. 16

1 MINUUT QUIZ

In de hectiek van alle dag is het niet makkelijk om op tijd en stond terug eens stil te staan bij wat geleerd werd en er met collega's gedachten over uit te wisselen. Daarom werd de **1 minuut quiz** gelanceerd, als herinneringsprikkel.

INFORMATIE DELEN

Wat betekent het ZUS-principe?

Hoe gaan we in de praktijk om met informatie? (meerde antwoorden zijn mogelijk)

- ☐ Vanuit de eigen opdracht
- ☐ Met kennis van de partners, hun mandaat, opdracht en positie
- ☐ De cliënt centraal

Welke juridische basis maakt het verschillende dragers van een beroepsgeheim mogelijk casuoverleg te organiseren en tot interdisciplinaire samenwerking te komen?

- ☐ GDPR
- ☐ Artikel 458ter van het Strafwetboek
- ☐ Spreekplicht

OUDERENMIS(BE)HANDELING

Welke advies is een juist advies ingeval van (vermoeden van) ouderenmis(be)handeling?

- ☐ Schiet zo snel mogelijk in actie.
- ☐ Bespreek je buikgevoel met je leidinggevende.
- ☐ Spreek de pleger kordaat aan.

Hoe lang duurt het om het risicotaxatie-instrument in te vullen?

- ☐ 15 minuten
- ☐ 10 minuten
- ☐ 5 minuten

Wat is het telefoonnummer van VLOCO?

- ☐ 078 15 15 70
- ☐ 1712
- ☐ 015 695 695

OUTREACH

Welk woord uit de definitie ontbreekt: "Outreachend werken is een ..."?

- ☐ Theorie
- ☐ Werkwijze
- ☐ Plan van aanpak

Hoeveel b's bepalen de toegankelijkheid van diensten?

- ☐ 5
- ☐ 7
- ☐ 9

Welk 9de kenmerk van een participatieve basishouding ontbreekt in het rijtje?

Echtheid, betrokkenheid, openheid, gelijkwaardigheid, onvoorwaardelijkheid, professionele nabijheid, positieve ingesteldheid, betrouwbaarheid

2. 9: bereikbaar, beschikbaar, betaalbaar, bruikbaar, begrijpbaar, betrouwbaar, bekend, begripvol, betreedbaar

1. Werkwijze
ANTWOORDEN vraag 3

3. 078 15 15 70
2. 5 minuten

1. Bespreek je buikgevoel met je leidinggevende.
ANTWOORDEN vraag 2

3. art. 458ter SW

2. vanuit eigen opdracht, met kennis van de partner en de cliënt centraal
1. zorgvuldig, uitlegbaar, standvastig
ANTWOORDEN vraag 1

VOOR PROFESSIONALS

Professionals konden zich in het voorjaar van 2023 bijscholen over ouderenmis(be)handeling, informatie delen en samenwerken en outreach.

Ze waren met 78 in totaal. Bijzonder gemotiveerde en warme professionals van thuiszorg, sociale diensten, ziekenfondsen, politie en andere zorg- en welzijnspartners.

NAUW BETROKKEN

Overleg Huiselijk Geweld

Het Overleg Huiselijk Geweld is een initiatief van het lokaal bestuur van Boom waar hulp- en zorgverleners in de eerste lijn vanuit de regio elkaar ontmoeten om hun netwerk te versterken en om te leren.

Gast sprekers met bijzondere expertise op vlak van familiaal geweld geven er toelichting over specifieke thema's: kindermishandeling, ouderenmis(be)handeling, eengerelateerd geweld, plegers hulp ...

WAAR KAN JE TERECHT?

CAW Boom Mechelen Lier

Welzijns-campus Vlotter
Colonel Silvertopstraat 15
2850 BOOM
onthaal@kawboommechelenlier.be
Telefoon: 015 695 695

Family Justice Center (FJC) Veilig Thuis

<https://fjc-veiligthuis.be/antwerpen/>
Telefoon: 1712

Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Antwerpen

Prof. Claraplein 1
2018 ANTWERPEN
info@vkantwerpen.be
Telefoon: 03 230 41 90

Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderenmis(be)handeling (VLOCO)

Visserij 153
9000 GENT
ouderen@cawoostvlaanderen.be
Telefoon: 078 15 15 70

Politiezone HEKLA

Hoofdcommissariaat Edegem
Prins Boudewijnlaan 43a
2650 EDEGEM
Telefoon: 03 444 00 00

Wijkteam Aartselaar
Baron van Ertbornstraat 3
2630 AARTSELAAR
Telefoon: 03 444 00 10

Politiezone Rupel

Hoofdcommissariaat PZR
Jozef van Cleemputplein 5
2850 BOOM
Telefoon: 03 443 09 00

Wijkpost Hemiksem
Sint-Bernardusabdij 1
2620 HEMIKSEM

Wijkpost Niel
Ridder Berthoutlaan 3
2845 NIEL

Wijkpost Rumst
Koningin Astridplein 12
2840 RUMST

Wijkpost Schelle
Fabiolalaan 55
2627 SCHELLE